N°. 39. 1852.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 13 MEI.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat de inlevering der stembriefjes ter verkiezing van *een lid voor de Kamer van Koophandel en Fabrijken* alhier, ten gevolge van het bedanken voor het lidmaatschap dier Kamer, door den Heer *N. H. H. Gulje*, welke stembriefjes op den 13den dezer aan de Kiezers zullen worden toegezonden, zal plaats hebben op Vrijdag den 21sten Mei aanstaande, van des voormiddags 9 tot 12 ure, ten Raadhuize alhier.

Met kennisgeving verder, dat de opening dier stembriefjes zal geschieden op Zaturdag den 22sten Mei daaraanvolgende, mede ten voorschreven Raadhuize, aan te vangen des morgens te 9 uren.

BREDA, den 10. Mei 1852.

C. PELS RIJCKEN, vt., F. B.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

Afgekondigd den 12. Mei 1852.

In kennisse van mij
Secretaris voornoemd,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den April.

De plegtigheid van de uitdeeling der adelaars aan het leger en de groote wapenschouwing hebben heden, begunstigd door het fraaiste weder, volgens het programma en in de beste orde plaats gehad. De toebereidselen voor de plegtigheid waren eerst des morgens gereed gekomen. De tribune van den Prins-President, nabij de militaire school, was op eene estrade, welke de hoogte van de eerste verdieping van dat gebouw bereikte; ter zijde [illegible] de tribunen voor de genoodigden; op het midden van het Marsveld was een altaar opgerigt ter hoogte van 25 ellen. Reeds ten acht ure des morgens stroomde de bevolking der voorsteden en van de overige wijken der hoofdstad naar het Marsveld en plaatste zich op de aarden wallen en hoogten die zich ter weerszijde van dat veld verheffen; het getal der toeschouwers wordt op 300,000 begroot. Ten tien uren kwamen de troepen en schaarden zich, de infanterie in bataillons-massa's ter regter, de kavallerie ter linker zijde met eskadrons in gesloten kolonnen, de artillerie op den achtergrond voor de brug van Jena. De gedelegeerden der verschillende korpsen van het leger, gekomen om de adelaars te ontvangen, kregen hunne plaats langs de hoogten, bij een hoogen paal, met krijgstrofeën en de nationale kleuren versierd. Ten elf uren waren al de tribunen bezet, en ten half twaalf verscheen de Aartsbisschop van Parijs, omgeven van een stoet van meer dan 600 geestelijken, die zich op de trappen van het altaar schaarden. Eindelijk, kort voor half een ure, kondigde het gebulder van het geschut de komst van den President der Republiek aan; hij was vergezeld van zijn Oom Prins *Jerome*, de minister van oorlog, de maarschalken van Frankrijk, zijn militair huis en een talrijk gevolg, waaronder de herwaarts gekomen Arabische chefs in hun schitterend nationaal costuum. De Prins is in galop het front der infanterie, kavallerie en artillerie langs gereden, overal door het geroep van *leve Napoleon!* begroet; hier en daar, vooral onder de kavallerie, de mobiele gendarmerie en de republikeinsche garde gingen ook kreeten van *leve de Keizer!* op. Na de troepen te zijn langs gereden plaatste de president zich voor het altaar en begroette de geestelijkheid, die zulks met het geroep van *leve Napoleon!* beantwoordde. Daarop nam de President op de voor hem bestemde tribune plaats. De kolonels der verschillende regimenten naderden den voet der estrade en ieder ging op zijne beurt uit de handen des Presidenst den Adelaar ontvangen. Daarna schaarden allen zich op de trappen der estrade, en sprak *Lodewijk Napoleon* hun volgenderwijs toe:

«Soldaten.

«De geschiedenis der volken is grootendeels, die van de volken. Van hunnen voor- of tegenspoed hangt het lot der beschaving en van het vaderland af. Worden zij overwonnen, het is de vijandelijke inval of regeringloosheid; zijn zij overwinnaars, het is de roem of de orde.

«De volken zoowel als de legers koesteren dan ook een heiligen eerbied voor deze zinnebeelden van krijgseer, die in zich besluiten een lange herinnering aan worstelingen en zegepralen.

«De Romeinsche adelaar, in het begin dezer eeuw door Keizer *Napoleon* aangenomen, was het schitterendst teeken van de hervorming en grootheid van Frankrijk. Hij verdween in onze rampspoeden. Hij moest wederkeeren toen Frankrijk, bekomen van zijne nederlagen, meester van zich-zelf, zijn eigen roem niet meer van zich scheen af te wijzen.

«Soldaten, neemt dan weder deze adelaars, niet als eene bedreiging tegen de vreemdelingen, maar als het symbool onzer onafhankelijkheid, als de herinnering aan een heldentijdvak, als teeken van den adeldom van elk regiment.

«Herneemt deze adelaars die zoo dikwijls onze vaderen tot de overwinning hebben geleid, en zweert voor hunne verdediging, zoo het noodig zij, te sterven.»

Deze toespraak werd door de kolonels met het geroep van *leve de President, leve Napoleon!* ook met eenige kreeten van *leve de Keizer!* beantwoord. Zij begaven zich vervolgens naar den voet van het altaar midden op het Marsveld, waar de Aartsbisschop de vaandels zegende, en vervolgens de mis werd bediend. Daarop defileerden de troepen voor den President, die zich te paard voor zijne tribune had geplaatst. Bij het voorbijtrekken hieven de troepen dezelfde kreeten aan. Ten drie ure des namiddags was alles afgeloopen. De troepen keerden naar de kasernen terug, de President naar het Elysée, en de menigte ging langzaam uiteen.

In den *Moniteur* zijn bij gelegenheid van de plegtige overhandiging der adelaars aan het leger, een aantal besluiten van den Prins-President afgekondigd, te zamen bijna veertig kolommen van het regeringsblad vullende, waarbij eene menigte ambtenaren en militaire officieren benoemd, verplaatst of bevorderd worden. Daarbij zijn 16 departements-prefecten en 75 onderprefecten benoemd of verplaatst, 18 brigade-generaals benoemd, 6 generaals weder tot active dienst geroepen, enz.

— In eene der jongste zittingen van het wetgevend ligchaam kwamen verschillende wetsontwerpen in: een strekkende tot het verleenen eener som van 360,000 fr. voor werkzaamheden tot verbetering van Sologne; een tot het oproepen in 1853 van het contingent van 80,000 man der ligting van 1852, en drie nopens departementale belastingen. Nadat de [illegible] gemagtigd werd eene buitengewone belasting te heffen, werd de zitting gesloten.

Bij de aan het wetgevend ligchaam ingediende begrooting voor 1853 worden de inkomsten op 1446 millioenen en de uitgaven op 1486 millioenen francs geraamd, zoodat er een te kort zou zijn van 40 millioenen francs. De uitgaven bedragen 27 millioenen minder dan die van 1852: zulks is grootendeels te danken aan de conversie der 5 in 4½ pCts. fondsen, waardoor het volgend jaar eene bespaing van 18 millioenen wordt erlangd; op de begrooting van oorlog zijn 5 en op die van openbaar onderwijs 3 millioenen francs bezuinigd.

— De Aartsbisschop van Parijs heeft een tweede mandement uitgevaardigd «tot ontwikkeling en bevestiging van het besluit der Parijsche kerkvergadering tegen de dwalingen welke de grondslagen der geregtigheid en der liefdadigheid omverwerpen.» In dit stuk beschouwt hij vooreerst den aard der liefdadigheid en betoogt hij dat zij niet een vernederend en alleen uit onregt en verongelijking verklaarbaar verschijnsel in de burgermaatschappij is, maar haar schoonste sieraad en een uitvloeisel van de wijze beschikkingen van den Schepper en Bestuurder der wereld. Verder wijst hij op al de blijken van ijverige en verlichte weldadigheid die zich allerwege in Frankrijk voordoen, om aan te toonen, dat de maatschappij door den eigendom niet zoo ontaard en zelfzuchtig geworden is als de socialisten beweren; inzonderheid roemt hij Parijs, als «de hoofdstad niet der beschaving alleen, maar ook der liefdadigheid.»

— De Fransche *Moniteur* berigt dat de rijks-middelen in de maand Januarij jl. fr. 600,000 *minder*, in Februarij fr. 4,800,000 *meer*, in Maart fr. 6,000,000 *meer*, en in April fr. 9,600,000 *meer* dan in dezelfde maanden van het vorige jaar hebben opgebragt. Deze snelle toeneming — zegt het blad — is het schitterendste teeken der welvaart van Frankrijk en verzekert aan de schatkist eene veel grootere ontvangst dan waarop bij het budget gerekend is.

— De als geleerde zoo beroemde *Arago*, directeur van het Parijsche observatorium, en lid van het voormalig provisioneel gouvernement in 1848, heeft insgelijks den thans gevergden eed van trouw aan het tegenwoordig gouvernement geweigerd, en bij brief aan den minister van binnenlandsche zaken zijne demissie gegeven.

— Volgens de berigten uit Madrid van den 4den dezer, waren toen, ten gevolge der onlangs uitgevaardigde verordeningen op de drukpers, van de veertien Madridsche bladen slechts drie uitgekomen, te weten het officiële regeringsblad benevens twee ministeriële bladen, de overige zouden niet weder kunnen uitkomen vóórdat daarvoor verantwoordelijke uitgevers gevonden zouden zijn, welke aan al de bij de nieuwe verordeningen gestelde vereischten voldeden. Men verwachtte, dat negentien politieke bla-

dere, in de voornaamste steden van de onderscheiden provincie uitkomende, om dezelfde reden zouden ophouden te verschijnen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 70,80; 4½ pCt. 100,40; Nap. renten 103,75; Rom. L. 96½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 9den Mei.

De Pruissische Tweede Kamer heeft den 6den dezer de voorslagen der Regering betreffende de zamenstelling der Eerste Kamer, alsmede het voorstel der Commissie en al daarop gemaakte amendementen, met meerderheid van stemmen verworpen. De verwerping van het voorstel der Regering geschiedde met 181 tegen 118 stemmen.

De zitting der Pruissische Eerste Kamer van den 7den dezer, waarin over het reeds door de Tweede Kamer verworpen regeringsvoorstel betrekkelijk de vorming der Eerste Kamer moest worden beraadslaagd, is van regeringswege afgezegd geworden. Naar luid van bijzondere berigten uit Berlijn, verwachtte men aldaar, dat ten gevolge van evengemeld besluit der Tweede Kamer, zoo al niet tot eene ontbinding der Kamers, toch tot eene spoedige sluiting der zitting zou worden overgegaan.

— Het kruidmagazijn in het fort Friedrichsburg, nabij Koningsbergen, waarin tien centenaars buskruid lagen, is den 3den dezer in de lucht gesprongen, waarbij drie personen gedood en verscheiden anderen gewond zijn, terwijl de vestingkerk en het orgel sterk geleden hebben.

— H. M. de Keizerin van Rusland is den 8sten dezer te Berlijn aangekomen; Z. M. de Keizer heeft zich uit Warschau naar Weenen begeven en werd den 8sten aldaar verwacht.

Uit Berlijn schrijft men voorts, dat H. K. H. Prinses *Frederik* der Nederlanden, benevens H. Dr. dochter *Maria*, den 6. Mei te Charlottenburg zijn aangekomen en aan het koninklijk paleis afgestapt.

— In het slot te Koburg maakt men groote toebereidselen voor de ontvangst van den hertog en de hertogin van *Montpensier*, die aldaar, met talrijk gevolg, in den loop dezer maand verwacht worden. Zij zullen een gedeelte van den zomer bij den hertog *August*, gemaal van prinses *Clementine van Orleans*, doorbrengen.

— Dat juist den 10den dezer, den dag van het groot militair feest te Parijs, in tegenwoordigheid der Keizers van Oostenrijk en van Rusland eene schitterende wapenschouwing te Weenen gehouden wordt, achten sommigen bloot toevallig, terwijl anderen daarin meenen te zien, hoe die Monarchen aldus aan Frankrijk toonen willen, dat zij, mogt de nood het vorderen, in staat en bereid zijn, zich, op het voetspoor hunner voorgangers, tegen nieuwe veroveringsplannen van dien kant te vereenigen.

— Van goederhand wordt het volgende nopens de Oostenrijksche finantien medegedeeld: Gedurende de tien jaren van 1831 tot 1840 bedroegen door elkander genomen, de inkomsten des staats jaarlijks ƒ 163,342,000, de uitgaven ƒ 163,725,000, latende een jaarlijksch deficit van nagenoeg ƒ 400,000; gedurende dit tijdsbestek bedroegen de intressen der staatsschuld 21½ pCt. van de totale inkomsten des staats. Eerst in de zeven jaren van 1841—47, vermeerderden de inkomsten boven de uitgaven, jaarlijks ten bedrage van 1½ millioen. De inkomsten, die in 1847 222 millioen bedroegen, daalden in 1848 op 187½ millioen en in 1849 op 192 millioen. In 1850 verbeterden zij zich weder tot op nagenoeg 224 millioen. De begrooting voor 1851 bedroeg 307 millioen; die voor 1852 is nog niet bekend.

— De te Alexandrië residerende Engelsche postmeester heeft met de Egyptische regering eene overeenkomst getroffen, waarbij laatstgenoemde de expeditie der Indische en Chinesche posten door Egypte op zich neemt. De verzending van Suez naar Alexandrië zal in 70 uren, en terug in 75 uren geschieden, waardoor 10 à 12 uren bespaard worden. De Egyptische regering ontvangt daarvoor jaarlijks 6000 p. st.

Met den aanleg van den Egyptischen spoorweg gaat men ijverig voort.

ENGELAND.

LONDEN, den 8sten Mei.

Eergisteren heeft het Huis in committé verschillende artikelen der wet op de militie aangenomen, met verwerping van een amendement van den heer *Hume*, die alle vroegere bepalingen omtrent dit onderwerp alvorens ingetrokken wilde zien, ten einde alles wat daarop betrekking had in dezelfde [illegible], en van een ander, door den heer *Milner Gibson* voorgesteld, waarbij hij verlangde dat het op tachtigduizend bepaald getal der miliciens in de wet oningevuld zou blijven. Daarna is ook de belastingwet op de eigendommen, na eenigen tegenstand, ten tweeden male gelezen.

Gisteren werden weder verschillende amendementen op de militiewet verworpen en de oorspronkelijke artikelen aangenomen; het amendement van den heer *Wood*, om het getal der miliciens voor 1852 op 50,000 man te bepalen, met 195 tegen 61 stemmen, en dat van den heer *Bright*, die alle lijfstraffelijke straffen bij de militie wilde verboden zien, met 199 tegen 92 stemmen. Daarna is ook de wet wegens de belasting op de eigendommen ten derden male gelezen en aangenomen.

— Van 5 Maart tot 5 April laatstleden zijn 4,581,897 ponden thee voor binnenlandsch gebruik in Engeland ingevoerd, zijnde 110,000 ponden meer dan, gedurende hetzelfde tijdvak in 1851 en bijna 250,000 ponden meer dan in Maart 1850.

— Londen telt thans 307,722 woonhuizen en in alle gedeelten der stad, vooral in de voorsteden, wordt voortdurend gebouwd. In de laatste 10 jaren nam de bevolking toe met 21 pCt. en het getal huizen slechts met 17 pCt. In de oudste gedeelten der stad staan echter op de 100 woningen, 5 ledig, wijl de meeste menschen liever in het luchtiger westen, noorden en oosten der stad, verblijf houden. Ook zijn de nieuwere huizen ruimer gebouwd en kunnen onderscheiden familiën bevatten. Een engelsch huis is slechts voor één gezin ingerigt.

De grond is, ten gevolge van den algemeenen bouwlust, zeer duur. Immers voor eenige dagen werden drie oude bouwvallige huizen, in Cornhill, eene der drukste straten der stad, verkocht voor ƒ 384,000. Daarnaar gerekend, zou eene Engelsche acre gronds, in de City, waard zijn ƒ 4,800,000.

— Gedurende de groote droogte die sedert eenigen tijd geheerscht heeft zijn in het noorden van Engeland en in de Hooglanden van Schotland uitgestrekte bosschen en velden door brand vernield. Het was een trotsch maar vreeselijk gezigt de vlammen met eene snelheid te zien voortwoeden die een man te paard naauwelijks had kunnen evenaren. Verscheiden herderswoningen, wier bewoners te naauwernood het leven konden bergen, zijn daarbij insgelijks vernield, terwijl eenige heerenhuizingen groot gevaar liepen. Eene groote menigte patrijzen en andere vogels is verschroeid of verstikt gevonden.

— Tot heden maakte men alleen broeikasten, en kweekte de planten uit de heete luchtstreken aan. Prof. *Simpsum*, te Edinburgh, heeft thans het tegenovergestelde beproefd, en kweekt de planten, die ijskoude voor haren wasdom behoeven, in een daartoe ingerigt gebouw, waarvoor eigenlijk nog een korte en geschikte naam moet gevonden worden. De planten van de Alpen en uit de noordelijke ijsstreken, blijven in dat gebouw met sneeuw en ijs bedekt, en groeijen uitmuntend. Algemeene verwondering verwekt een exemplaar der *Rhododendron nivale*, die tot heden alleen op de met eeuwige sneeuw bedekte toppen van den Himalaya groeide.

— Uit New-York heeft het stoomschip *Hermann* berigten tot 24 April overgebragt. Verscheiden streken der Vereenigde Staten zijn door hooge vloeden geteisterd en daardoor eenige menschen omgekomen. Een storm heeft elf huizen te New-York omvergeworpen, en een schoonerschip in de baai doen vergaan, met verlies der geheele equipage. Te Boston is de nationale schouwburg, met bijna alles wat daarin was, verbrand. Het voornaamste politiek nieuws is dat de Oostenrijksche gezant, ridder *Hulsemann*, van zijne Regering verlof bekomen heeft om, voor onbepaalden tijd, naar Europa weder te keeren, naardien hij in geene officiële betrekkingen met den secretaris van staat *Webster* staan en derhalve wachten wil tot deze als zoodanig afgetreden zal zijn; doch de vriendschapsbetrekkingen tusschen de beide Landen worden door dit persoonlijk geschil niet gestoord.

— Berigten van de Kaap van den 15ten April jl. houden in dat de nieuwe gouverneur der Kaapkolonie, de generaal *Cathcart*, den vorigen dag aan de Kaapstad aangekomen was. Hij zou zich zonder uitstel naar het oorlogstooneel begeven om van Sir *Harry Smith* het opperbevel over de troepen over te nemen. Sedert het afzenden der laatstvorige berigten hadden de Britsche troepen eenige doch duur gekochte voordeelen behaald, terwijl de Kaffers elke gelegenheid tot eene beslissende ontmoeting vermeden, doch geen blijk van gezindheid tot onderwerping gaven.

De koloniale raad heeft de uit het moederland ontvangen constitutie eindelijk goedgekeurd, doch met wijziging van onderscheiden bepalingen.

De nieuwe gouverneur der kolonie beaamde in zijn antwoord op de welkomstgroete van het stedelijk bestuur der Kaapstad de door hetzelve uitgedrukte hoop op spoedige invoering der constitutie.

— Volgens de jongste tijdingen uit Australie, is in de kolonie Port Philip het goudzoeken nog meer winstgevend dan in de naburige gewesten, maar is de regering er te zwak om haar gezag te doen gelden; zij had het regt op een verlof tot goudzoeken van 30 sh. tot 3 p. st. maandelijks verhoogd, maar de goudgravers weigerden gezamenlijk het verhoogde doch in verhouding tot hunne winsten nog onbeduidend regt te voldoen, en zetteden hunnen arbeid voor het oog der weinige politie-agenten voort. De Londensche bladen betreuren nu, dat vroeger, bij den aandrang om besparing op de uitgaven voor het krijgswezen, de gewapende magt die het moederland in de Australische kolonien onderhoudt, verminderd is, ten gevolge waarvan de regering aldaar de schatten, die in de daad staatseigendom zijn, moet laten plunderen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den Mei.

De verjaardag van H. K. H. Prinses *Marianne* der Nederlanden is Zondag ll. alhier op de gebruikelijke wijze gevierd geworden, met het uitsteken der vaderlandsche vlag en het houden eener groote parade van het garnizoen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is ingekomen eene missive van den heer *L. D. Storm*, die daarbij zijn ontslag neemt als lid der Kamer. De nieuwbenoemde leden uit de districten Leeuwarden en Hoorn, de heeren *Bieruma Oosting* en van *Nierop*, hebben hunne geloofsbrieven ingezonden, waaromtrent in de vergadering van heden verslag zal worden uitgebragt. Bij de Kamer zijn ingekomen een wets-ontwerp tot wijziging van de Hoofdstukken II en IX B der staatsbegrooting voor 1851, elf wets-ontwerpen tot naturalisatie van even zooveel personen, en eene missive van de Ministers van Finantien en Buitenlandsche Zaken, houdende intrekking van het wets-ontwerp tot vaststelling van wijzigingen in het tarief van de regten van in- en uitvoer met betrekking tot België. Door den Minister van Binnenlandsche Zaken zijn ingezonden inlichtingen wegens het verzoek van de weduwe *Bil*, te Hardenburg, om schadevergoeding voor inundatien en door den Minister van Buitenlandsche Zaken afschrift eener overeenkomst, met Frankrijk gesloten omtrent de loodsgelden. Door de commissie tot onderzoek der rekening van het domeinfonds over 1849 is daaromtrent bij monde van den heer *Sticker van Domburg* verslag uitgebragt.

— Het heeft Z. M. behaagd, eene gift van f 600 te schenken ten behoeve der ongelukkigen, die door den brand te Herwijnen, den 23sten April jl., van alles beroofd zijn.

Nog heeft Z. M. eene som van f 150 geschonken, om te worden uitgereikt aan de personen, die ten gevolge van een hevigen brand te Farmsum bij Groningen, hunne woningen en bezittingen verloren hebben.

— Bij Koninklijk besluit van den 7den Mei 1852, nº. 75, is aan den luitenant-kolonel *A. van der Eb*, gouverneur van de Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea, buiten bezwaar der schatkist verleend de rang van kolonel.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 11den dezer, nº. 5, goedgevonden den kapitein *C. W. J. B. M. A. Demoniw*, van het 8ste regiment infanterie, ingevolge zijne aanvrage, ter zake van langdurige dienst, op grond van art. 42 § 1 lit. *a* der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* nº. 128), op pensioen te stellen, en het bedrag van dat pensioen, krachtens de artt. 13, 14 en 19 van de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* nº. 129) te bepalen op duizend tachtig gulden (f 1080.)

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 11den dezer, nº. 6, goedgevonden:

1º. te benoemen:

bij het 5de regiment infanterie, tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang) den 2den luitenant *E. F. M. van Gorkum*, van het regiment grenadiers en jagers;

bij het 8ste regiment infanterie, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *N. C. van Daalen Wetters*, van het 1ste regiment van het wapen; en

2º. te verplaatsen:

bij het regiment grenadiers en jagers, den 2den luitenant *W. Muller*, van het 8ste regiment infanterie.

— De *Staats-Courant* van den 9 en 10 dezer bevat de wet van 26 april tot uitgifte van muntbiljetten, waarbij wordt bepaald, dat voor een bedrag van hoogstens tien millioen gulden aan muntbiljetten van 10, 50 en 100 gulden zal worden uitgegeven.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft bij aankondiging van den 4den dezer, ter kennis van degenen gebragt, die mogten verlangen tot 1 op den 1sten September aanstaande aan te vangen cursus der Kon. Akademie tot opleiding van burgerlijke ingenieurs te worden toegelaten, dat de commissie, belast met het onderzoek der kandidaten, hare zitting zal houden in het akademie-gebouw te Delft, in den loop der volgende maand, op de dagen en uren, welke zullen worden bekend gemaakt aan allen, die zich ter bekoming van berigt dienaangaande, voor het einde der loopende maand Mei, schriftelijk aan den directeur der akademie zullen hebben aangemeld.

— De aansluiting van onzen Rijn-spoorweg met Pruissen, eene verandering van den weg tusschen Amsterdam en Arnhem eischende, zal die verandering op eene uitgave van f 2,371,000 komen te staan, in welke som de versmalling met dubbel spoor, voor meer dan 1 millioen is begrepen. Aan de drie hoofdstations, Amsterdam, Utrecht en Arnhem, zal eene onvermijdelijke uitbreiding moeten gegeven worden, ten einde de werken voor de vernieuwing van het spoor te kunnen uitvoeren, gedurende de gelijktijdige exploitatie van den spoorweg.

Voor uitbreiding van het terrein van het station Amsterdam, verbreeding der aardebaan, enz., zal ongeveer f 54,000- voor de werken aan het station Utrecht f 99,000- en voor die te Arnhem f 29,000 noodig zijn, terwijl 16 nieuwe locomotieven voor smal spoor, gemiddeld per stuk op f 25,000 komende f 400,000, en het successivelijk veranderen op smal spoor, van 200 rijtuigen van allerlei aard, gemiddeld f 600 per stuk eischende, 120,000 zullen vorderen. Het Duitsche spoor heeft eene breedte van 1 el 435, en het eigenlijke spoor, gemeten op het midden-rail, heeft eene breedte van 2 Nederlandsche ellen.

Binnen 3 jaren, na de uitwisseling der ratificatiën van het verdrag tusschen Pruissen en ons Rijk, zal de correspondentie tusschen Oberhausen, Arnhem en Utrecht en van daar op Amsterdam en op Rotterdam, gereed moeten zijn. Onze regering draagt in de kosten der versmalling van het spoor, eene som bij van 1 millioen gulden.

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men van den 10den Mei.

Gisteren hield het garnisoen dezer vesting, infanterie en artillerie, ter eere van den geboortedag van H. K. H. Prinses *Marianne* der Nederlanden eene groote parade; ter dier gelegenheid werden door den Hoogwelgeboren heer kolonel der veld-artillerie jhr. *van Rappard*, als waarnemend provinciale kommandant, aan de heeren officieren, onder-officieren en soldaten die zich bij den noodlottigen brand te Orthen door moed en ijver onderscheiden hebben, de getuigschriften uitgereikt aan hen daarvoor door de regering dezer stad verleend, onder welke wij wederom opmerkten de moedige opperwachtmeester der artillerie *Philibert Berbil*, Z.H.W.G. hield bij die gelegenheid een krachtige en schoone rede tot die mannen van moed en ijver in het bijzonder, en tot de troepen in het algemeen, terzelver tijde ontving de 1e luitenant *Eichholtz* de ridder-orde van de Eikenkroon.

— De gemeenteraad der stad Deventer besloot in zijne jongste zitting, dat de hoogleeraren van het Athenaeum aan eene herbenoeming zijn onderworpen. Prof. *Jonckbloet*, die beweerd had, dat het Athenaeum geene stedelijke inrigting was, hield zich buiten stemming. Het besluit werd genomen met 14 tegen 1 stem, die des heeren Doorninck. Professor Jonckbloet gaf daarop te kennen, dat hij, ten gevolge der gevallen beslissing, zijn ontslag moest verzoeken. De voorzitter zag de noodzakelijkheid daarvan in en gaf den Hoogleeraar in bedenking, hierover nog eens na te denken, welk deze dan ook beloofde.

— De werkzaamheden der droogmaking van den Buiksloter Ham nabij Amsterdam zijn thans zoo ver gevorderd, dat de droogmaking geheel is volbragt. Sedert December ll. werd door eene machine, uit Engeland daartoe overgebragt, gewerkt, en, in weerwil van regen en andere vloeden van buiten, heeft dat werktuig steeds aan zijn doel beantwoord.

— Door de heeren *D. A. Schretlen en Co.* te Leyden is aangenomen het leveren van 5000 stuks gegoten ijzeren pijpen, bestemd tot het leiden van den telegraafdraad binnen de steden Dordrecht, 's Gravenhage en Amsterdam.

— Wij vernemen dat ook de Heer *A. M. Oomen*, blik- en lijnfabrikant te Ginneken, de eer is te beurt gevallen van de aanbieding der candidatuur tot het lidmaatschap der Nationale Akademie van Landbouw, Nijverheid en handel te Parijs, tengevolge der inzending van voorwerpen zijner nijverheid naar de tentoonstelling te Londen.

— Naar men verneemt heeft Z. M. de Keizer van Oostenrijk den hoogleeraar *van der Chijs*, te Leyden, vereerd met de gouden medaille voor kunsten en wetenschappen, wegens het aan H. D. aangeboden werk over de munten van de oude hertogdommen Brabant en Limburg, welk werk uitmunt door verdienstelijke bewerking en keurige uitvoering.

— Er zijn in de residentie proeven genomen met eene nieuwe soort van wagentjes, waaraan men den naam van *Elopodische wagentjes* gegeven heeft. Reeds is daarvoor octrooi van uitvinding aangevraagd. Zij onderscheiden zich door eenvoudigheid van constructie, verschaffen eene aangename en gezonde ligchaamsbeweging; zijn geschikt zoo wel voor buitenplaatsen, als op harde wegen en straatwegen; en kunnen naar verkiezing zoodanig vervaardigd worden, dat zij, hetzij met de handen, hetzij met de voeten, in beweging worden gebragt. Deze wagentjes zijn geschikt voor volwassenen en voor jongelieden; kunnen voor twee personen, of voor een enkel persoon ingerigt worden. Zij zijn zeer doelmatig voor personen, die ligchaamsgebreken hebben, of aan eenig ongemak lijden, waardoor hun het loopen moeijelijk of onmogelijk gemaakt wordt. De uitvinder dezer wagentjes is de heer *W. Minderhout*, wonende te Middelburg. Het hoofddepôt daarvan is gevestigd bij de firma de wed. *H. van Someren*, 's Hage. Bij deze zijn modellen en teekeningen voorhanden. De proeven moeten ten volle aan de verwachting hebben beantwoord. Men verzekert, dat deze wagentjes rijtuigen, met twee paarden bespannen, kunnen bijhouden.

Omtrent den toestand van het pauperismus in Frankrijk leest men in eenen brief door de *Economist* medegedeeld, de volgende bijzonderheden: Die brief voegt daarbij, dat de staat van zaken op dit oogenblik nog erger is.

In den winter van 1846—1847 is te Parijs het brood een stuiver per pond duurder geworden; gedurende elf maanden heeft het gouvernement het brood aan 394,554 personen in de hoofdstad tot verminderde prijzen verkocht. Te Parijs zijn niet minder dan 70,000 personen, die dagelijks eene bedeeling van eenen stuiver genieten.

In 1846 zijn te Parijs 31,409 kinderen geboren, waaronder 12,033 onechte; 27,672 sterfgevallen hadden plaats, en van deze 18,000 begrafenissen ten algemeenen koste, en van die sterfgevallen vielen er niet minder dan 9,232 in de gasthuizen voor.

In 1847 bevatteden de gasthuizen van Parijs 103,812 zieken uit de hoofdstad, benevens een aantal anderen, die tot andere plaatsen behoorden.

Louis Philippe had aan een ieder die jaarlijks 200 fr. in de directe belastingen betaalde het kiesregt geschonken, en Parijs kon evenwel niet meer dan 16,200 kiezers opleveren; het algeheel getal kiezers bedroeg in 1843 over geheel Frankrijk 238,751.

In het jaar 1841 werd aan de slagters van Parijs verlof verleend om paardenvleesch tot voedsel te verkoopen. Ook andere aanzienlijke steden van Frankrijk werden in denzelfden ongunstigen toestand bevonden. In het Noorden, dat als een welvarend gedeelte van dit land kan beschouwd worden, heeft Rijssel, dat 70,000 inwoners telt, 22,281 armen; Duinkerken op 24,517 zielen, 4,810 armen; Douai 19,880 inwoners en 4,304 armen.

In 1845 was het officieel getal bedelaars ten platten lande van geheel Frankrijk vier millioen. Het brood tot gewoon gebruik der boeren, die eigenaren van perceelen gronds waren, bestond uit een mengsel van zemelen, rogge, boonen of aardappelen, en vleesch werd slechts twee of driemalen in het jaar op groote feestdagen door hen genoten. 348,100 woningen hadden geen andere opening dan de deur, 1,817,328 woningen hadden slechts één venster, 1,328,937 twee vensters en 16 millioen Franschen alle belasting betalende, woonden onder die ellendige daken.

Eindelijk in 1847 bragten de inspecteurs van *Louis Philippe* een nog bedroevender verslag uit, waaruit blijkt dat Frankrijk verdeeld was in 11,511,841 kleine eigendommen, die alle de belasting van het twintigste gedeelte hunner inkomsten betalen; 6,681 dier eigendommen brengen slechts een jaarlijksch inkomen van 10,000 fr. en daarboven op, en het algeheel bedrag der hypotheken, welke den grondeigendom in Frankrijk drukte, was de ongelooflijke som van f 6,019,120,000.

GUANO.

Een Engelsch dagblad bevat het volgende verhaal der ontdekking van eene groote hoeveelheid Guano op een eiland in de Stille Zuidzee. Om de belangrijkheid van het onderwerp heeft het blad dienaangaande de volgende bijzonderheden: Het schijnt dat, eenige maanden geleden, het aanwezen van Guano door een oud gezaghebber van een walvischvaarder aan zijn reeder werd medegedeeld. Die besloot dit berigt geheim te houden tot dat dienaangaande nadere inlichtingen zouden zijn ontvangen, en wanneer het bleek dat het bij hem ingekomen berigt zich bevestigde, dit ter kennis te brengen van hen, die bij de scheepvaart belang hebben. Met dit doel gaf hij aan den gezaghebber van een vaartuig, dat hij uitzond om eene reis rond Kaap Hoorn te maken, instructiën, strekkende tot het doen van een onderzoek naar gemeld eiland in de opgegeven breedte en lengte, en om hem alle bijzonderheden dienaangaande te melden, zoodra hij na zijn onderzoek in eene haven was binnengeloopen. Deze bevelen zijn getrouw en met goed gevolg uitgevoerd, zoo dat wij met den laatsten post uit Panama de zekerheid hebben ontvangen dat ... gevestigd is, en dat de reeder reeds van de plaats zelve monsters van den Guano heeft ontvangen van zijn gezaghebber. Deze monsters zijn door een uitstekend

Landensch scheikundige onderzocht, die hiervan de volgende uitkomsten opgeeft:

$7\frac{1}{2}$	deelen ammoniakzouten;
36	» dierlijke stof;
$8\frac{1}{2}$	» zwavelzure en zeezoutzure potasch en soda;
32	» phosphorzure kalk en phosphorzure magnesia;
17	» kiezelaarde;
$12\frac{1}{2}$	» water;
100.	

Wanneer men deze uitkomsten vergelijkt met die van den besten Peruaanschen Guano, welke nu à *f* 11 de 100 Nederlandsche ponden verkocht wordt, gelooven wij de waarde van het nieuwe artikel op ongeveer *f* 6,50 tot *f* 7 de 100 Nederlandsche ponden te mogen stellen; maar daar het waarschijnlijk is, dat vele ladingen naar Mauritius en andere koloniale en vreemde markten zullen gezonden worden, zal men ondervinden dat de waarde belangrijk zal veranderen; en, dewijl de monsters, naar men verneemt, van de oppervlakte zijn genomen, zal het bedrag van amoniak naar alle waarschijnlijkheid toenemen, naar mate de massa meer geëxploiteerd wordt. Men meldt dat de aanwezige voorraad zoo aanzienlijk is, dat dienaangaande met grond geene raming te maken is, en daar het eiland niet digt bij eenige kust gelegen is, is het vrij van de gevaren, welke aan het innemen der lading te Ichaboe en andere eilanden op de westkust van Afrika verbonden zijn.

Wij beschouwen eene ontdekking van deze soort in eenen tijd, dat zoo vele schepen ongebruikt te San Francisco liggen, en zoo vele vaartuigen in onze Australische koloniën en ook in Indië ledig liggen of vracht zoeken, als een middel van voordeelige bevrachting, waarvan waarschijnlijk veel reeders zullen partij trekken. Het eiland behoort, naar wij vernemen, tot dus verre nog aan geene gevestigd[illegible] Britsche vlag werd er het eerst geplant.

Wij hebben met den laatsten Amerikaanschen post nog het volgende berigt, gedagteekend Valparaiso 25 Januarij 1852, ontvangen, waaruit blijkt dat er groote hoeveelheden Guano op de kust van Chili zijn ontdekt: Er bevinden zich thans 50 à 60 Engelsche schepen in onze baai, waarvan een gedeelte gecharterd is. Aan het einde der volgende maand zal dit getal waarschijnlijk tot op de helft verminderd zijn, en wij vertrouwen dat in het vervolg de schepen hooger zullen gecharterd worden. Uit de officiële opgave in Peru blijkt, dat de invoer van Guano in het afgeloopen jaar 220,000,000 Nederlandsche ponden beliep, waarvan 32,000,000 Nederlandsche ponden naar de Vereenigde Staten en het overige naar Frankrijk en Engeland werd gezonden. Er zijn groote hoeveelheden van dit nu belangrijk handels-artikel op de kust van Chili ontdekt, welker qualiteit, naar men wil, gelijk is aan de Peruaansche. Het schip *Lucas*, kapitein *Smits*, is juist uit deze haven met 500,000 Nederlandsche ponden Guano naar de Vereenigde Staten vertrokken, en blijkt het dat onze bodem geschikt is om van deze stof vruchtbare bestanddeelen te ontleenen, dan zal er ongetwijfeld een drukke handel in dit artikel ontstaan, dewijl men het dan met minder bezwaar en op veel betere voorwaarden kan verkrijgen dan van de Chincha eilanden.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 10 Mei.

TARWE vond heden uit de hand weinig kooplust, en is alleen verkocht in Cons.: 131 ℔ bonte Poolsche *f* 298; 130 ℔ dito *f* 295. De 220 last roode Odessa Tarwe zijn in publieke Veiling als volgt verkocht: 131 ℔ *f* 201; 130, 131 ℔ *f* 191; 130 ℔ *f* 170 à *f* 230; 128, 129 ℔ *f* 176; 129 ℔ *f* 167; 127, 128 ℔ *f* 159 à *f* 165; 128 ℔ *f* 162; 127, 129 ℔ *f* 157; 121 ℔ *f* 126.

ROGGE in een doen: 124 ℔ Odessa *f* 195; 120 ℔ Donau *f* 183; 123 ℔ Pruiss. *f* 205.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT als voren: 123 ℔ Amersf. *f* 213; 120 ℔ Viesche *f* 200.

KOOLZAAD; op 9 vaten, Olie te leveren: dadelijk $53\frac{1}{2}$ P. vl.; in Sept. eerstk. 55 P. vl.; in Oct. eerstk. $55\frac{1}{2}$ P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $31\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $30\frac{1}{2}$. 1 Sept. eerstk. *f* $31\frac{1}{2}$; 1 Oct. eerstk. *f* 32; 1 Nov. eerstk. *f* $32\frac{1}{4}$; 1 Dec. eerstk. *f* $32\frac{1}{2}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $29\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $28\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 27.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 58 à *f* 62. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* $8\frac{1}{2}$ à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 13. MEI 1852.

	van	tot
Het Heetol. Mudde Tarwe	*f* 9,50	*f* 9,75.
Het dito dito Rogge (Oude)	» 0,00	» 0,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» 7,25	» 7,35.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» 0,00	» 0,00.
Het dito dito Boekweit	» 0,00	» 6,25.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,17.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,26\frac{1}{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,32.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,62.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00	*f* 2,30.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,50.
Het 1000 Doof Hout		» 1,70.
De last Spaanders		» 2,85.
De 100 Houtmutsen		» 2,75
De 100 Mutsaard		» 2,60.

— Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (11 *Mei*) was de fondsnoteering: Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{3}{8}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$; 4 pCt. $92\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$; 3 pCt. [illegible] Amort. Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{1}{2}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pCt. 114; Haarlemmermeer 106; Aand. Rijn-spoorw. $99\frac{1}{2}$; Aand. Holl. spoorweg 74; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $49\frac{7}{8}$; Fr. Oblig. 3 pCt. [illegible]; Spanje 1 pCt. $21\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{8}$; dito 3 pCt. $47\frac{1}{32}$, $\frac{1}{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $43\frac{1}{16}$, $\frac{3}{32}$, $\frac{1}{4}$; Coupons Bewijzen $2\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Passive en Fr. uitgest. $5\frac{9}{16}$; Portugezen te Londen 5 pCt. $39\frac{7}{8}$; dito 4 pCt. $37\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; Rusland 5 pCt. $106\frac{1}{2}$; dito Oblig. 1828—29 $100\frac{3}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* 90, $\frac{1}{8}$; Id. bij *Stieglitz* $89\frac{3}{4}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $68\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Polen Certif. $81\frac{5}{8}$; Polen $155\frac{1}{2}$, 156; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $74\frac{3}{16}$, $\frac{3}{8}$; Nieuwe $2\frac{1}{2}$ pCt. [illegible]; Nieuwe 5 pCt. $85\frac{1}{16}$.

Advertentiën.

*** De Ondergeteekende betuigt door deze haren gevoeligen dank voor de vele bewijzen van deelneming in het smartelijk verlies van hare Dochter, welke haar zoo van binnen als buiten deze Stad betoond zijn, van harte wenschende, dat de Hemelsche Vader allen voor zulke zware beproevingen moge behoeden.

Men gelieve deze algemeene dankbetuiging ook als eene bijzondere te beschouwen.

BREDA, 12 Mei 1852. Wed. BEKKERS VAN MOERGESTEL. — LIEFRINCK.

*** Den SCHULDEISCHERS in het Faillissement van ADRIANUS LOONEN te *Breda*, wordt bekend gemaakt, dat de provisionele rangregeling in gezegd Faillissement door den Heer Regter Commissaris is opgemaakt, en door den ondergeteekende op heden ter Griffie der Arrondissements-Regtbank te *Breda* nedergelegd, om aldaar gedurende 14 dagen ter inzage der belanghebbenden te verblijven. —

Breda, den 6 Mei 1852.

De Curator,

Mr. A. H. DE BRUIJN.

*** Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, gewezen den tienden Mei 1800 twee en vijftig, is in staat van FAILLISSEMENT gesteld de persoon van CORNELIS PAULUSSE, Smid en Winkelier te *Raamsdonk*, waarvan de aanvang is bepaald op den tienden Mei, zijnde bij gemeld Vonnis benoemd: tot Commissaris de Heer Mr. J. J. LOKE, Regter in de voornoemde Regtbank, en tot Curator Mr. JOHANNES SPOOR, Advokaat te *Breda*.

De Curator voornoemd,

Mr. J. SPOOR.

Willer's Haar-Olie.

Wie deze HAAR-OLIE naar voorschrift gebruikt, mag gerust eene goede uitkomst verwachten. Wij hebben zoo vele bewijzen van hare groeikracht, dat wij aan een gelukkig gevolg niet meer twijfelen durven. Onder de vele goede uitkomsten, die men ons vergunde bekend te maken, herinneren wij aan die van den Heer BRUYN v. MAARSEVEEN, van den Baron van WASSENAAR St. PANCRAS, van den Oldenburgschen Dichter KÖBBE. Allen hadden zich over eenen even voorspoedigen als weelderigen groei te verheugen, en wel onder de merkwaardigste omstandigheden. Wij hebben voorbeelden gehad, dat iemand, die reeds als Kind zijn Haar verloren had, het na verloop van meer dan Twintig Jaren, in Mannelijken ouderdom, door het gebruik van WILLER'S OLIE terug gekregen heeft.

Het voorschrift hoe het gebruikt moet worden, gaat bij ieder Fleschje.

De Heer WILLER heeft, om zijne Olie beter van de nagemaakte Soorten te onderscheiden, den vorm zijner Flesschen eenigzins veranderd, en op het glas staat aan de eene zijde:

K. WILLER IM aan de andere zijde HARDTHURM BEI ZURICH.

Daarbij zullen ze in het vervolg voor $1\frac{1}{2}$ Gulden verkocht worden, die vroeger *f* 2 gekost hebben. De Fleschjes van *f* 1 zijn gesupprimeerd en komen niet meer in den handel.

Ieder Fleschje van $1\frac{1}{2}$ Gulden heeft een Boekje in het Hollandsch gedrukt, met Voorschriften &c. in het Omslag, die met eene Waarschuwing op rosabandje beplakt is. Ze zijn te verkrijgen in onderstaande Dépôts.

Amsterdam, Verkoophuis.	Breda, A. Apol.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	» Wed. Wierex Folla.
's Bosch, Th. A. Welsh.	Eindhoven, H. Gruithuysen Hz.
Boxmeer, G. Mullem, C2	Tilburg, C. H. Boshoff.
	Tholen, T. J. Maas.

*** Onder nadere goedkeuring van den Kommanderende Officier van het Detachement 2de Regiment Vesting-Artillerie te *Breda*, zal de Voedings-Kommissie op den 21. *Mei*, des voormiddags ten 10 ure aanstaande, aan de Hoofdwacht, in het openbaar bij inschrijving,

AANBESTEDEN:

De LEVERANCIE voor gezegd Detachement van VLEESCH, VET, PEKELSPEK, en GEDROOGD of GEROOKT SPEK, van af den 1. *Junij* 1852 tot en met den 31 *Mei* 1853.

De Voorwaarden zullen *acht* dagen te voren aan de Hoofdwacht, van des 's morgens 10 tot 1 ure, ter lezing liggen.

VERPACHTING VAN OMTRENT 90 BUNDERS EXTRA SCHOONE

HOOI- EN WEILANDEN.

Op *Zaturdag den* 22. *Mei* 1852, des middags 12 uren, ten huize van M. DE KORVER, op Willemsdorp, onder Wieldrecht, ten overstaan van den Notaris [illegible] SCHUYTEN, residerende te Dordrecht, in percelen worden Verpacht, de extra schoone HOOI- en WEILANDEN van de hoog omkade Boven- en Beneden-Polders van den Ouden Dijk, liggende aan den Straatweg bij Willemsdorp, en van het bovenste gedeelte van de Zeehondenplaat. De Bovenpolder om dadelijk te Hooijen.

Aanwijzing zal geschieden op den morgen van de Verpachting van 9 tot 11 ure, zijnde dagelijks informatie te verkrijgen bij den Rentmeester G. G. 'T HOOFT, te Dordrecht, almede bij den Opziener J. KELLER, op de Lage Zwaluwe, en bij P. KEYEN, op den Beneden-Polder van den Oudendijk.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.